

1. a. x d a h i n : - of k j i r m ; jonger k' i p m - ð
v i k l' s i . ð n (ð) d a r m b i x a b a r n
2. m i . ' b y f e d g e : t a t h u m ; v a : t a r - of jonger :
v a : t a r
3. s a s p i n a t a ' v v . ð d a x a . l i n a n a m a r z m e t
m a s i n : - of m a s i n a s (3)
4. h a r k e n i x d r e : x v e r k - of jonger : s v a : z
v e r k || 3 k e n t d r e : x a l l e e n v o o r : z w a a r
v e r t e e r b a a r ||
5. o p t a r t s k i p k r e . g a z a f a s k i m a l a x b r o . ð t -
|| w i t t e b r o o d = b r o . ð l a ||
6. d a t i m s e m a n h e t n s p l e n t a r i n a f i n g e r
7. d a s k i p e r s l i k t a m u m a t i p m - of u m a m u n a
8. I n d a t f a b r i k i x n i k t a s i . ð n
9. k u m " h i j n - d o u b r a : ð s t i || k i . n ||
10. b a : x g e . m e a m p a t y a b i . e r || g l a s t e s ||
r o : m a r || m i n p l a r - of jonger : l i t a r ||
11. b r i n g s f i . e r p i u h e s a n
12. s a h e m e t h i n f e i f m d r i t e t a r v i n v p s o . p m
13. h e i v y m i m e t n k n a p a l s l a : n
14. I k h e s i n k n i b a l s i . ð n
15. d a r n t n i t f p : l m e . a r a r n s n t n a k l a : s
d e : n t - of jonger : d e : n
16. I k b i m b l i t d a r k n i t m e t h a z n g u n a n b i n -
of I k b i m b l e i d a r k n i t m e t h a g a : m b i n (3)
17. I k h e t n i t d e : n h i j n
18. v i k e t a t d a : n t - of d e : n t || jonger : d a : n - of
d e : n || - d i s e l d a d i t e . r a . n k u m t
19. s p i n - s p i n a v e r - of s p i r a . x - r a : g a b a l
of jonger : r a : g a b a l
20. p e t (m e t k l e p) - m n t s (z o n d e r k l e p) - k u . ð b - k l u t s
(b i j j o n g e r e n i n d e u i t d r . i v a : t n l e p . k l u t s k a) -
t i p m n t s - s v a t s i d a n - o . ð r i x a r . f l u d e r || i l y v a . a n
(i n d e e u w a r d e n) d e . r d r a : g a z a l a . n s f l u d a r || -
k i p s i s v e r o u d . || - g r e i d a - f i n a (a l l e e n i n d e
l o p o n i e m) - b a r g a ' f i n a - of b a r g a ' f i n a (3) -
p a r d a s t u l : n (1) - of p a r d a s t u a l n (2) - h a : x -

- h e k e t - f l i n t a r (1) - of f l i n d a r (2 e n 3)
21. d i k e . a r a l b r a x t a h e : t a v e : r a l t i n e r s t y : z
22. d o r u s y s a s t r i n g k r a : l n f a r m i h e - of j o u
k r e i s t r i n g k j a k r a : l t s i a f a r m i || 2 e n 3
s p r e k e n e e n m e i s j e a a n m e t : j o u , e e n j o n g e n
m e t : d o u , z z a l o o k h a a r b e s t e v r i e n d i n a a n
s p r e k e n m e t : j o u ; i v o e l t d i t v e r s c h i l n i e t .
b i l l e d r i e b e t i t e l e n e e n v r e e m d e m e t : y o f
g e b r u i k e n e e n a a n s p r e e k v o r m i n d e 3 e p e r s .
f r u : v a : t s e i t m o n e . a r (w a t z e g t m y n h e e r ?)
23. i n g a l a : n - of i n g a l a n t - d i l a e : t n s o . ð t s k i p m
s l o : p a
24. h e i h e t a x n y k e a r a m b i t f a r n : h u n h a r t
25. g e : i m i e . a r m t w e : b r e : d a s t i r n : - of s t i . a n : (1) -
of s t i n : (3) - b r e : d a r - d a b r e : s t a
26. d a t s t a r n t b e : l t - of s t a r : b e : l t - d a t
s t a : t a r n i t m e : r
27. d i m a r n d i h e t n t e : v a n a . x a p r i s
28. d a d y v a l i x n i t i n a h e . m a l l e . v m
29. d a s k o . ð l k i n d a s h e m e t m e : s t a r n a . s e .
(t a) v e s t
30. I k n i t k u m a e . ð t - of f o . ð d a t (3) i k l a e : b i n
31. d a b a r g a n d i m a r i j a - of m a r g a o f m a : n o
(3) g r a : z l i m e : l i n a t d r i n k n
32. h e i k i n i t n a r s i . v e r k - h e i h e t a t i n a k e : l
33. s e t a s a s t o k i n a b e : x a m - of v y s t i s t o k
e r m i n a b e : x m s e t a
34. h e : g a l a n d a t e d i u . ð x a n i t m e . a r
35. h o e i j n - i k h e v a l t v e : - of t v i k e . a r a n d i
r o . p m || 3 k i e s t : h e : j n - t v e : - r u p m ||
36. d i p e : r i x n o n i t r i p - d a s i t a n o x v i t a
p i t n i n
37. s a b r i n a r t l a : n
38. s a h e t m e . a s t h u l p m v m s i . g e l t a r d p : z
t a b r i n g :
39. h e i s a r t e n o . a u t s a f e : r - of f e r (3) b r i n g a
40. s a i x d a h e l t f a r n a m e l k v i t

41. dā mā² di mnt fo sū frōu vpkuma
 42. Ināne: kō² me: r (Sneker meer) swēma is
 gafæ: lək
 43. he: ket² vult præt vmda² t is asterk is
 44. vei mntā dā hēlt or fān hē ē jīmā dā andā
 hēlt
 45. vyst mē: v^m hēlpā vmda² t bē. at vptatēl²
 46. ōstīmā mā² n is afēta² r dā. xi (deeg) - of a² n²
 slā. k - of a² mvd² (3) || mēts² lōr ||
 47. sē hē ved² vītāt fē. atē - of t fēst² (3) sprīng
 kun
 48. dā tymā² n di sīl dā bo: mīntā
 49. dū. ā ne. at at fē: stōr - of ātra: m (3) ā dīx²
 50. dā klōk lytā. l fōdā prē: k - of fōdā kerk (3)
 51. sprēi - kīkō dīll sprēi: dā ontek. || dā stā: t
 brē: t omgt ||
 52. di frōu hētāt hā: r. o. f kīpā lē. t² (1) - of
 dā kīpā (2,3) || dā. t mē. s - of dā. t mī. s
is geringschattend ||
 53. sī. fē. dā hēt^m sē s jē. t lā. n nā. skō. āl
 gā: lē: t²
 54. ik hētā m. ā rā. d² vmsā lā: t nōx lā. n rāt
 vā: tātā gā: n
 55. sī. ā rā hō k līn: sī. ā rā hī. ā nī t fō: l mē. ā
 56. stīn: ā - of stīn: (3) pōt² n di brīks vē: ā. ā.
 of nīks vē: ā. t (2,3)
 57. o. v^m || hā. xēl || hā. ā. t || dā tā. n gē stā: t
 Inā hukā - of oōk huk (2,3) ||
 58. ī mē: ā. t īst nōx tō kōut vmtā kē: t s²
 59. di kē. ās di gē: tē gū. āt līx² nōu
 60. hē: t v kōt pē. āt ā. nāste: āt
 61. frugōr k^w ā. m: jīm jīā. lō jā. r. ā. nā.
 dā mēkā
 62. dō. māne sē: dā. t gōt fōl mē: k^t is
 63. dō. sā. (x)² mī vēl mā dā sē: sīst nīks
 64. dā svā: lē sī - of dā svāly wān (3) kōmā
 v kār lō. ā vē: t

65. syst² fā. n dā. r. x nītyē dā. m:
 66. lōsō sē: v kē grā: kē: s
 67. sī. mōtā r īskāp²
 68. āt vā. s fā. n dā. r. x vā. r m - ēnōt r x ā. mō. jō
 ā. vānt
 69. di jōnō di lōpt v kē blō. ā tō f⁴ ot² - of fūt² (3)
 70. dā sīt² skō: r īndī k² ā. nā
 71. īgvū dā vēl dā. tō pōst mī āmbri: f brōxt
 of īgvū vēl en āmbri: ā. f (3)
 72. ik hēpī nā ā. mī n hē. āt
 73. sūkō dvā. x bōngāls - of dvā. skāp^m (3) -
 kār. n k nī t mēt v m gā: n
 74. nā. t k v fī d rē. n k² slā. t: v sē: t pē. āt fōdā
 nē: ā kārō
 75. ik hē vā. t kō. ā. t sē d² t fā. mō. ā. n - of
 fā. mō. ā. n (3)
 76. dā sō. - of dā sō. ā. (3) fā. nā kō. ā. n nō hētā k
 sōldā. āt v sē t
 77. vē: t j² hī. r v k² vā. gā. mē: kōtā vō. ā. n:
 || āmpū. lō. ā. x ||
 78. di rā. ā. x² hē. lā. nā dō. ā. n s
 79. ik lō: vā. gō i vō. ā. t fā. n
 80. āt hīn vā. rā. ā. l dō. ā. t fō. ā. tō. t dō: t vā. s
 81. sī. nō. ā. rā n di lō. pā ē sī. nō: gā n di t rā: nā
 82. hā mē: skā īx mēt² kō. r f kō nā. tē bō. s
 gō. nā n - of nā. tē bō. s tō. gā. n v m b r ā: m: tō
 sū. k ā n
 83. dā mīst² t rē. d y t i lē. dār - of lā. r dō. t (3)
 84. hē: sē t n kē: l v r fā sī "sā - of sī "sā. t (3)
 85. āt vā. x dā mī sē n ā. n dā x nē. r gā. x v m tō
 dū. ā n ā. x v m ā. t gē. l t
 86. dā mū. n is hā. r d rō: x fā. n dā s t
 87. di vē. x - of di dī. k - lō: p t mēt² bō. x t - āt
 īx² n hē: lō hukā v m dā. t v m - of dā. t lā: s
 88. ik hē n t r v m ā kō. x t - of ā n t r v m ā. l (3) fōdā
 hē. lē. nā jō. nō
 89. dā bō. k is mō. ā. t ī. n: kō. s tō. b rō. ā. t

90. si fiesjo varx nit lar η ma, vel mo.ēi
 91. intskar: t derixat. be.ēst
 92. ē skntar mat gu.ē mika kina
 93. si.ēnasa, st minhu.ēt ok fina kē. st
 94. ik ve: t nit vet skamsuka mat
 95. onkwa wē keldar. of ku.ēl ix best fo.ērot
 bi.ēt
 96. ik must sōblu.ēt drixka uma, ntēsterkon
 97. ik sil e.ēstō. kae. l int lytys ha. lō
 98. minbru.ēt va. xmu.ēt
 99. dā melkta, pēt het η gro.ēto vīk
 100. di bypīx dan ē. sy: t - sty.ēromar met vārom
 101. vēi syd η dipatīn: y.ēt velfulgo. ējō kēn
 102. dāfa, lē nixsup η tō se. ēgan
 103. hēi kumt no. i tōmanytōlā: t
 104. inita. lō bē. fy.ēspygandō bergon || kringjō
 spaejō = kringetje spuwen ||
 105. dō.ērstou dāvptō dīnk η. of dārfstou en
 dāvā jōu (3) zie zin 22
 106. imbolxēt hēxādō brngō stakō fē: rōn
 107. dōu māstōs kumā. of jō. māstōs kumā
 um.ē fō. l η tō si.ēn zie zin 22
 108. hēi s fā. lyvād η. (leeuwarden) kom: t
 mēt η grōu wā pūpō mēt gelt. of le. u. vād η
en bō. ēs (3)
 109. di dō. ē r is fā. m bō. kēnkōut mē: kē
 110. ontrōu dā fōu matnā. i fō kēn
 111. ik hē hi gra. l. of gra. s sa. l. i t mā. r ēt
 vā. x gē. i. ngūt - of gē. ngūt (3) sē: t
 112. dā brōu wēt sēit stixnō. tō dy. ēt vmtō
 bōu wān
 113. bā. kō. ik bā. k. dōu bā. kōt. jōu bā. kō. hēi
 bā. kōt. bā. kōt hēi. vēi bā. kō. ik bā. kōtō. dōu
 bā. kōtō. jōu bā. kōt η. hēi bā. kōtō. vēi bā. kōtōn.
 vēi hē bā. kōt
 114. bi.ēdō. ik bi.ēt. dōu bi.ēst. jōu bi.ēdō. hēi
 bi.ēt. vēi bi.ēdō. bi.ēdō vēi. ik bō. ēt. ik hē bō. ēdō

- bo.ēdōn se. v k
 115. tixōnklein: mā. r hēi. x be. ēst
 116. dō. k. ēst hīr ēijōrs kō. pō. v pō. mē. r k
 117. hēi. hēt sē. d hēi. sydu mēi. dē. η kō
 118. dō. mē. d sēi. dā. t. ē. gō. l. i k hā. t
 119. dā. vā. r η. fē. i. f. p. r. i. x η
 120. vndōr di ēi. kō. bō. m lē. i. tōt. fō. l. i. kō. l. s
 121. ēt. pā. tōr. i. s. t. f. (g. ē) n. t. kō. kō. mā. r. n. - of. o. o. k
 ēt. sō. r. ēt. ā. l. (2) - ēt. kō. k. t. ā. l.
 122. ēt. hō. i. k. nō. g. r. u. ē. n. - t. i. x. nō. mā. k. r. ē. k. t. mā. l. i. t
 123. mā. j. u. n. ē. x. ē. v. t. m. ē. t. η. ē. i. mā. k. t. - of. m. ē. t
 gē. l. fā. η. ē. || dā. dō. r. = de dooir ||
 124. dā. t. bō. m. kō. s. i. l. d. ē. n. i. t. bē. ē. s. t. ā. r. dā. kēn
 125. dō. mōn. ē. hēt. gū. ē. v. i. n
 126. ū. s. sū. t. h. y. s. i. x. ē. f. b. r. a. n. t. - of. d. ē. b. r. a. n. t. (3)
 127. dā. mē. l. k. di. spae. i. t. ē. kō. y. t. ē. t. j. a. r
 || meer: kuis (3); kuis lij 2; 2 kent
kuis alleen in: kuis fō. l. ē. t. ē. s. = koeien
van letter ||
 128. dā. kō. s. t. ē. r. di. l. y. t. ē. k. l. o. k. - ē. η. k. r. y. s. - k. r. y. s. η
 129. dā. ā. r. mōn. fā. nō. kō. ē. dō. b. y. g. ē. d. p. r
 vndōr. ēt. gō. v. i. x. t
 130. dā. t. w. ē. d. y. t. s. ē. s. di. k. w. ē. m. i. b. y. t. ē. n. d. p. r
 131. sō. hē. m. b. u. n. t. ē. m. b. l. o. u. s. l. ē. g. ē. n
 132. dā. s. j. y. i. x. v. a. t. d. a. n. - of. v. a. t. ē. r. ē. x
 133. dā. lē. i. t. η. p. a. r. k. t. n. ē. - of. s. n. ē. u. (3)
 134. ē. t. i. x. ē. s. k. u. f. t. l. ē. d. η. dā. k. t. ē. i. s. i. ē. n. hē. - of
 vā. t. hē. k. jōu. i. n. ē. n. t. i. t. n. i. t. s. i. ē. n
 135. bō. l. x. ē. t. v. a. t. n. o. u. hē. l. ē. m. ā. l. ē. m. ē. i. ē. s. t. ā. r. t
 136. dū. ē. n. - ik. dū. ē. n. - dōu. dū. ē. s. t. - jōu. dū. ē. n. ē.
 hēi. dū. ē. t. ē. t. - vēi. dū. ē. n. ē. t. - j. i. m. dū. ē. n. ē. t. -
 sēi. dū. ē. n. ē. t. - ik. dē. t. ē. t. - dōu. dē. s. t. ē. t. - jōu.
 dē. d. η. ē. t. - hēi. dē. s. ē. t. - j. i. m. dē. d. η. ē. t. -
 sēi. dē. d. η. ē. t. - dē. t. i. k. t. a. r. t. (1. ē. n. t.) - of
 dē. s. i. k. t. a. r. t. (3) - dē. d. i. ē. t. mā. r. - of. dē. t. i. ē. t. mā. r. -
 dē. d. η. sēi. ē. t. mā. r.
 137. dō. p. ē. - dō. p. j. n. r. k. - dō. p. f. o. n. t. - dā. sō. l. d. a. t. η

138. dorst - hee dorst - hee dorst - hee hee dorst

139. bina - ik bin - du bist - jōu bin - se bina
binti - bon hee - ik he bon.

140. Locale landmaten: pvnma:t (36³/₄ are)

141. Locale waternamen: da'vi.mats (De Wimers)

da'ma.kamafæ:t - stsa:n (Het Land)

t'krysva:t (Het Kruiswater) - lōridn vpa

bru.²stræ:t (te schaatsenrijden op de Broerestraat,

zoals vaker in Bolsward is de gracht genoemd

naar de aangrenzende straat, br.: rida opā kb:da

of hee farlt in dā lar.kar - of vpa karm.f.m

rida - of in dā merk farlō)

De naam van deze stad in zijn eigen dialect is bōl xat

De inwoners heten: bōl xat

hun bijnaam is: bōl xat v. o. l. j. s. k. u. k. ? (olie koken of oliebolken).

Batal inwoners op 1 jan. 1950: 4719.

Caaltoestand. Enkele volksnamen voor bepaalde buurten zijn: dā merk - st ho:χ
(off. ben.: Witherenstraat) - st le:χ (off. ben.: Wortelhaven) - tsā:n (Het Land) - vpa dā lar.kar (Deilokker) -
opā blui (afgeleid van: Werkmansbloei? officieel: de Doolenbuurt) - dā sne. kō blui (Gnose laan) -
lytⁿ dā blōu post - lytⁿ dā sne. kō post - stō. o. tsjō (Het Oordje) - kne. tōma, n stre. k (naar de bouwer;
officieel: Wilhelmina buurt).

De dialectverhoudingen zijn in Bolsward onoverzichtelijk. De geboren Bolswarders houden thuis hun dialect. De inkomende Friezen nu over't algemeen ook. De niet-Friezen passen zich ook wel bij het Fries aan. De lagere schoolbevolking bedient zich van het Bolswarder dial., ook als het kinderen uit Fries sprekende gezinnen onderling betreft. Op de huis houdschool en dergel. houden de leerlingen van buiten hun landfries dial. Op vergaderingen wordt Ned. of Fries gesproken, bij discussies ook wel Bolswarders. Een enkele maal werd in het Fries gesproken, ook door een R. K. bisschop, uit Bolsward afkomstig. Over het algemeen is het landfries aan de winnende hand en het Bolswarder op de terugtocht. De bevolking bestaat uit werkers in de industrie en middenstanders. Bolsward telt verscheidene rust- en gasthuizen. Het aantal arbeiders, dat elders werkt, wordt op 50 geschat; naar hier komen ongeveer 100, waaronder veel kantoorbedienenden. Markt plaats: Sneek. Winkelplaats: Bolsward zelf en Sneek. Ook uit Sneek komt men wel inkopen doen hier.

Zegslieden: 1. Auke Gerrits de Jong; 64 j.; hier geb.; oud conciërge; heeft steeds hier gewoond; V. van hier, M. van Sneek; spreekt uitsluitend dialect

2. Dieuwke Dieuwes Colstra; 64 j.; geb. in Leeuwarden; huisvrouw; sedert haar elfde jaar hier; V. van hier, M. van Leeuwarden; spreekt steeds dial.; echtgen. van 1.

3. Dieuwke Rients Faber; 17 j.; hier geb.; boekhoudster; steeds hier gewoond; V. en M. van hier; spreekt meestal dialect; ook wel Nederlands; kleindochter van 1 en 2.